Tutvu kuivade metsaelupaigatüüpide tegevuskava eelnõuga ja osale avalikul arutelul!

Mis on kuivade metsaelupaigatüüpide tegevuskava eesmärk?

LIFE-IP projekti „Loodusrikas Eesti“ („Metsa- ja põllumajandusmaastike terviklik majandamine Natura 2000 elupaikade ja liikide kaitsestaatuse parandamiseks“) toel loodud ning Keskkonnaameti kureeritud tegevuskava seab eesmärgiks, et aastaks

- 2030 on kõik Eesti kuivad metsaelupaigatüübid kaardistatud, nende seisundi halvenemine peatatud ja soodsa seisundi saavutamiseks ellu viidud taastamismeetmed (nii aktiivsed kui ka passiivsed) 7760 hektaril riigimaal;
- 2050 on soodsas seisundis kuivi metsaelupaiku säilinud ühtekokku 116 000 hektaril.

Milliseid kuivi metsaelupaigatüüpe tegevuskavas käsitletakse?

Tegevuskavas mõistetakse kuivade metsaelupaigatüüpide all mineraalmuldadel kasvavaid metsi.

Eestis kuuluvad nende elupaigatüüpide alla

- metsastunud luited (2180),
- vanad loodusmetsad (*9010),
- vanad laialehised metsad (*9020),
- rohunditerikkad kuusikud (9050),
- okasmetsad oosidel ja moreenkuhjatistel (9060) ning
- rusukallete ja jäärakute metsad (*9180).

Eelnimetatutest kolm (tähistatud tärniga) on Euroopas ohustatud ja arvatud esmatähtsate kaitset vajavate elupaigatüüpide hulka.

Miks tuleb kuivi metsaelupaiku säilitada ja taastada?

Loodusdirektiivi aruande kohaselt on kuivade metsaelupaigatüüpide seisund kogu Euroopas halb, sest viimastel sajanditel on metsi ulatuslikult raiutud ja metsade asemele on rajatud põllud. Majandamise tagajärjel on paljude liikide elupaigad hävinenud.

Kuna kuivade metsaelupaikade ökosüsteemid akumuleerivad süsinikku nii puidumassi kui ka pinnasesse, aitab nende metsade degradeerumise peatamine kliimamuutustega kohaneda, liigirikkust säilitada ja keskkonna saastatusega toime tulla.

Kuidas saab kuivade metsaelupaikade seisundit parandada?

Tegevuskava hõlmab seitset parandusmeedet, millest kõige olulisemad on

- kuivade metsaelupaigatüüpide looduslikkuse taastamine,
- optimaalse kaitsekorra tagamine ja
- andmete ajakohastamiseks vajalik kuivade metsaelupaigatüüpide leviku kaardistamine.

Looduslikkuse taastamisel peetakse põhilahenduseks metsa jätmist looduslikule arengule, mille käigus metsa looduskaitseline seisund aja jooksul paraneb. Aktiivseid taastamisvõtteid kasutatakse eeskätt elupaigatüübile mittevastavates metsades ja halvas seisundis elupaikades.

Milliseid alasid taastamine hõlmab?

Kuivi metsaelupaiku taastatakse aladel, kus sihtkooslust saab taastekitada mõistliku töömahuga.

Esmajärjekorras võetakse kuivade metsade taastamine ette LIFE-IP „Loodusrikas Eesti“ projekti raames seitsmel alal, mille kogupindala on 500 hektarit. Taastamistööd algavad 2026. aastal.

Kuidas tegevuskava täitmist hinnatakse?

Tegevuskava järgimine on tulemuslik, kui aastateks 2030 ja 2050 seatud eesmärgid on täidetud.

Kui palju tegevuskava elluviimine maksab?

Kuivade metsaelupaikade säilitamiseks ja taastamiseks vajalike tegevuste jaoks on eelarves perioodiks 2025–2032 prognoositud 2,2 miljonit eurot.

Kes on tegevuskava koostajad?

Tegevuskava on koostanud laiaulatuslik töörühm, kuhu kuuluvad Keskkonnaameti, Kliimaministeeriumi, Tartu Ülikooli, Eesti Maaülikooli, Eestimaa Looduse Fondi, Riigimetsa Majandamise Keskuse, Eesti Erametsaliidu ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi esindajad. Töörühma koordinaator on Keskkonnaameti looduskaitse planeerimise osakonna vanemspetsialist Meelis Suurkask (tel 516 4997, meelis.suurkask@keskkonnaamet.ee).

Mis ajavahemikus toimub avalik arutelu?

Eelnõu on avalikul arutelul **31. augustist 1. oktoobrini 2026** ning ettepanekuid oodatakse aadressile info@keskkonnaamet.ee hiljemalt 1. oktoobril 2026.

Millal toimub arutelukoosolek?

Tegevuskava tutvustav arutelukoosolek toimub **17. septembril 2026 kell 15** Microsoft Teamsi veebikeskkonnas ja kliimaministeeriumi koosolekusaalis Kõiv. Huvilised saavad koosolekuga liituda lingil https://teams.microsoft.com/meet/364455212425833?p=FAbI4iq7Yldp2mVepF Kohale tulles palume end registreerida hiljemalt 16. septembril juuresoleval lingil.

Kust leian tegevuskava kohta lisainfot?

Täpsema info leiad veebilehelt https://loodusrikaseesti.ee/et/kuivade-metsade-tegevuskavade-loomine